

ประวัติการจัดงานเดือนสิบ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ชาญกิจ ชอบทำกิจ

ในบรรดางานเทศกาลประจำปีของจังหวัดในภาคใต้ ไม่มีงานใดยิ่งใหญ่และเก่าแก่เกินกว่างานเทศกาลเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งนี้เพราะงานเทศกาลเดือนสิบได้จัดขึ้นเพื่อรักษาและฟื้นฟูประเพณีของชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้แก่ประเพณีการทำบุญสารทเดือนสิบเป็นหลัก นอกจากนี้มีสิ่งแสดงภายในบริเวณงานซึ่งมีทั้งของทางราชการและเอกชน เป็นต้นว่า นิทรรศการความรู้ การสาธิตเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การประกวดผลผลิตทางอาชีพ การแสดงมหรสพ และการรื่นเริงประเภทต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้มาเที่ยวชมงานได้รับทั้งความรู้และความบันเทิงในคราวเดียวกัน ผลจากการจัดงานเทศกาลเดือนมานับสิบปี นอกจากการรักษาและฟื้นฟูประเพณี ความสนุกสนานรื่นเริงของประชาชนแล้ว จังหวัดสามารถนำรายได้จากการจัดงานนี้ไปใช้จ่ายในกิจการสาธารณประโยชน์ได้อย่างมากมาย นับเป็นงานที่มีความน่าสนใจและศึกษายิ่ง

ในระยะแรก การจัดงานเดือนสิบจะจัดในระยะเวลาทำบุญสารท คือ ระหว่างวันแรม ๑๓ ค่ำ ถึงวันแรม ๑๕ ค่ำเดือนสิบ ต่อมาได้ขยายเวลาเป็น ๕ วัน ๗ และ ๑๐ วัน ตามลำดับ

งานเทศกาลเดือนสิบจัดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ คือ ในวันวิสาขบูชา พ.ศ. ๒๔๖๕ ที่วัดพระมหาธาตุฯ โดย พลโทสมเด็จพระเจ้าวรวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ (เมื่อครั้งยังดำรงพระยศ

เป็นกรมขุน) โปรดเกล้าฯ ให้พระยารัษฎานุประดิษฐ์ (สิน เทพหัสดินฯ) ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช จัดการซ่อมแซมพระวิหารในวัดพระมหาธาตุฯ เช่น ทำซ่อฟ้า ไบระกา เพดานที่พระวิหารหลวง และประดับ ประดาด้วยลวดลายไทย มีดาวดวงแฉกเป็นรัศมีที่วิหาร พระทรงม้าและพระวิหารเขียน แต่งบประมาณในการก่อสร้างหมุดลง พระยารัษฎานุประดิษฐ์ จึงคิดหาเงิน ด้วยการออกบ้านจำหน่ายสินค้าและเล่นการพนัน ประเภทสองขึ้นในวัดพระมหาธาตุ ทางทิศใต้พระวิหารหลวง (ซึ่งขณะนั้นยังเป็นที่ว่างไม่มีพระภิกษุหรือแม่ชี เข้าอยู่อาศัย เรียกว่า สวนดอกไม้ รมรื่นด้วยต้นโอ๊ก กระดังงา มะม่วง และมะขาม) และได้เริ่มจัดงานขึ้นในวันวิสาขบูชา โดยจัดงานอยู่สามวันสามคืน ได้เงินค่าประมูลบ้านและการพนันนับหมื่นบาท เงินจำนวนนี้ นำไปใช้ในการก่อสร้าง และซ่อมแซมพระวิหารในวัดพระบรมธาตุได้เพียงพอ

ต่อมาใน พ.ศ.๒๔๖๖ ได้มีการจัดงานออกบ้านงานเดือนสิบขึ้นอีก โดยความร่วมมือของคณะกรรมการจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีพระยารัษฎานุประดิษฐ์ (สิน เทพหัสดินฯ) ผู้ว่าราชการจังหวัด กับพระภัทรนาวิกธรรมจรรย์ (เชื่อน ภัทรนาวิก) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหัวเรี่ยวหัวแรง มูลเหตุสำคัญในการจัดงานครั้งนี้ เนื่องจากพระภัทรนาวิกธรรมจรรย์ ซึ่งเป็นนายกศรีธรรมราชสโมสร (สโมสรข้าราชการ) เห็นว่าศรีธรรมราชสโมสรชำรุดเพราะสร้างมาหลายปีแล้ว สมควรจะจัดสร้างขึ้นใหม่ให้เป็นตึกถาวรสง่างาม แต่ขัดข้องด้วยไม่มีเงินในการก่อสร้าง ได้ปรึกษากับพระยารัษฎานุประดิษฐ์ จึงได้ตกลงจัดงานประจำปีขึ้น เพราะเห็นว่าการจัดงานในปีที่แล้ว (พ.ศ. ๒๔๖๕) มีรายได้จากการจัดงานสูง การจัดงานในครั้งนี้ ได้กำหนดเองงานทำบุญเดือนสิบมาจัดเป็นงานประจำปีขึ้น โดยจัดที่สนามหน้าเมือง ด้วยเหตุนี้จึงถือกันว่างานเทศกาลเดือนสิบ ได้เริ่มต้นขึ้นในปี ๒๔๖๖ เป็นครั้งแรก

คณะกรรมการจัดงานเดือนสิบ ในปี ๒๔๖๖ ประกอบด้วย พระยารัษฎานุประดิษฐ์ (สิน) ผู้ว่าราชการ

จังหวัด เป็นที่ปรึกษา พระภัทรนาวิกธรรมจรรย์ เป็นประธานกรรมการ หลวงอรอดกลยาวินิจ ขุนบวรรัตนรักษ์ ขุนประจักษ์รัตนกิจ ขุนสมนสุขภากร และข้าราชการจังหวัดทุกแผนกทุกอำเภอ เป็นกรรมการ

การจัดงานครั้งนี้มีการออกบ้าน และเล่นการพนันประเภทสอง เช่น ชนโค ตกเบ็ด ป่าหน้าคน ยิงเป้า บิงโก เล่นสะบ้าซูด มวย และมหรสพ จัดขึ้นเป็นเวลาสามวันสามคืน โดยเริ่มตั้งแต่วันแรมสิบสองค่ำ เก็บค่าผ่านประตูผู้ใหญ่คนละ ๑๐ สตางค์ เด็ก ๕ สตางค์ นับว่าค่อนข้างแพงสำหรับในสมัยนั้น มีรายได้จากการจัดงานรวมทั้งค่าโรงทานด้วยเกือบสามพันบาท จึงได้นำรายได้นี้ไปสร้างสโมสรข้าราชการ ซึ่งเดิมเป็นโรงมุงจากฝากระดานพื้นปูอิฐ สร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๑ สมัยพระยาดังภูคบาล (ถนอม บุญยกต) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด สโมสรที่สร้างขึ้นใหม่ก็คือสโมสรข้าราชการ ณ สนามหน้าเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งยังคงมีสภาพใช้การได้ดี และได้ใช้เป็นสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ เขต ๒ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปัจจุบัน

พ.ศ.๒๔๖๗-๒๔๖๘ มีการจัดงานออกบ้านในงานเดือนสิบอีก โดยมีศรีธรรมราชสโมสรเป็นผู้ดำเนินการจัด ทั้งนี้ เพื่อหารายได้สมทบทุนก่อสร้างตึกศรีธรรมราชสโมสร ต่ออีก จนกระทั่งสามารถสร้างได้สำเร็จใน พ.ศ.๒๔๖๙

หลังจากสร้างตึกศรีธรรมราชสโมสรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทางศรีธรรมราชสโมสรก็ได้จัดงานเดือนสิบในปีต่อมา เพื่อหารายได้บำรุงสโมสร ปรากฏว่าสโมสรมีเครื่องใช้สอยครบครัน และมีเงินฝากธนาคารนับหมื่นบาท

พ.ศ. ๒๔๖๙ นายมงคล รัตนวิจิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช และหลวงสรรพนิธิพัทธ์ (เพียร บุญยผลึก) พร้อมด้วยบุคคลที่เคยเป็นกรรมการจัดงานเดือนสิบปีก่อนๆ บางท่าน มีความคิดเห็นว่าควรจะจัดงานประจำปีโดยนำเงินรายได้ไปใช้ใน

กิจการสาธารณประโยชน์เสียบ้าง เพราะเท่าที่เป็นมา ศิริธรรมราชโมสรได้จัดงานบำรุงสโมสรมาถึง ๑๐ ปี แล้ว นายมงคล รัตนวิจิตร จึงได้ทำคำร้องแจ้งความประสงค์ต่อคณะกรรมการจังหวัดเพื่อขอร่วมจัดงานด้วย ทางคณะกรรมการจังหวัดเข้าใจว่า นายมงคล รัตนวิจิตร จะต้องการเพียงสถานที่เพื่อจัดงานประจำปี จึงอนุญาตให้จัดงานประจำปี โดยใช้สนามหน้าเมืองเป็นสถานที่จัดงานได้ โดยคณะกรรมการจังหวัดและศิริธรรมราชโมสรไม่ร่วมมือด้วย จึงมีเฉพาะ นายมงคล รัตนวิจิตร หลวงสรรพนิติพัทธ (เพียร บุญยผลึก) สมาชิกนครสมาคมพ่อค้าคนบที้ กรมการพิเศษผู้แทนตำบล ศึกษาธิการจังหวัด และโรงเรียนต่างๆ รวมทั้งประชาชนได้ร่วมกันจัดงานขึ้น

การจัดงานในปีดังกล่าวนี้ คณะกรรมการจัดงาน ได้พยายามจัดให้ดีกว่าปีก่อนๆ โดยมีปรากฏกาเผยแพร่รัฐธรรมนูญด้วย นอกเหนือจากการจัดกิจกรรมอื่นๆ เมื่อเสร็จงานปรากฏว่า ขาดทุน ทั้งนี้เพราะการจัดงานปีนี้ขาดความสมานสามัคคีระหว่างข้าราชการบางหมู่คณะ

พ.ศ. ๒๔๘๒ คณะกรรมการจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มอบให้เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช เป็นผู้จัดงานเทศกาลเดือนสิบ เพื่อนำรายได้จากการจัดงานไปบำรุงเทศบาล สาธารณสถานและโบราณสถานในเมืองนครศรีธรรมราช

พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๔๘๘ จังหวัดนครศรีธรรมราช และเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชได้งดจัดงานเพราะกำลังอยู่ในระยะสงครามมหาเอเชียบูรพา

พ.ศ. ๒๕๐๕ คณะกรรมการจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับเป็นผู้จัดงานเดือนสิบเอง การจัดงานในครั้งนั้น มี นายสันต์ เอกมหาชัย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ หลังจากนั้นจังหวัดนครศรีธรรมราช ก็ได้จัดงานเดือนสิบ ติดต่อกันเรื่อยมา โดยร่วมมือกับเทศบาลเมืองและหน่วยงานต่างๆ ภายในจังหวัด

ตั้งแต่ **พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๐๑** จังหวัดได้นำเงินรายได้จากการจัดงานเดือนสิบไปใช้ในกิจการสาธารณ

ประโยชน์หลายประการ เช่น สร้างฌาปนสถานวัดชะเมา กำแพงรอบศาลากลางจังหวัด กำแพงและรั้วสนามหน้าเมือง และพระบรมราชานุสรณ์รัชกาลที่ ๕ ซึ่งประดิษฐานอยู่ ณ สนามหน้าเมือง เป็นต้น

พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๕ นายพันธุ สายตระกูล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกับคณะกรรมการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดงานเดือนสิบขึ้นเพื่อรักษาประเพณีและหารายได้ไปจัดตั้งเป็นทุนมูลนิธิขึ้น ปรากฏว่ามีรายได้จากการจัดงานเดือนสิบจำนวน ๗๐๐,๐๐๐ บาท รวมกับเงินที่มีผู้บริจาคร่วมอีก ๑๗๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๘๗๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) จัดตั้งเป็นมูลนิธิชื่อว่า "มูลนิธิงานเดือนสิบสงเคราะห์การศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราชทุกระดับชั้นที่มีอยู่ในขณะนั้น

พ.ศ. ๒๕๑๖ นายคล้าย จิตพิทักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัด คนต่อมา ก็ดำเนินการจัดงานเดือนสิบ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะฟื้นฟู และรักษานขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมและเพื่อนำรายได้ส่วนหนึ่งไปสมทบมูลนิธิงานเดือนสิบสงเคราะห์การศึกษา การจัดงานในปีนี้ได้จัดให้มีการประกวดหมรับด้วย นอกเหนือจากจัดกิจกรรมด้านอื่นๆ ปรากฏว่าสามารถนำรายได้จากการจัดงาน ๑๓๐,๐๐๐ บาท ไปสมทบทุนมูลนิธิงานเดือนสิบสงเคราะห์การศึกษา ทุนจึงเพิ่มขึ้นเป็นหนึ่งล้านบาท จังหวัดได้ขออนุมัติจัดทะเบียนต่อกระทรวงมหาดไทย และเปลี่ยนชื่อมูลนิธิเป็น "มูลนิธิส่งเสริมการศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช" ในเวลาต่อมา

พ.ศ. ๒๕๑๘ จังหวัดนครศรีธรรมราชได้จัดงานเดือนสิบ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาไว้ซึ่งประเพณีและเพื่อหารายได้บำรุง หรือใช้จ่ายในกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ของจังหวัด ปรากฏว่าในปีนี้ได้สามารถจัดสรรเงินรายได้จากการจัดงาน ไปก่อสร้างโรงเรียนประชาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๕ โรงเรียนละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๕๐,๐๐๐ บาท โรงเรียนที่ก่อสร้างอาคารเรียนด้วย

เงินรายได้ครั้งนี้ประกอบด้วย

- โรงเรียนบ้านสวนอายุ (อำเภอขวง)
- โรงเรียนบ้านสี่แยก (อำเภอทุ่งสง)
- โรงเรียนบ้านปากลง (อำเภอท่าศาลา)
- โรงเรียนบ้านทุ่งล้าน (อำเภอเชียรใหญ่)
- โรงเรียนวัดคลองเมียด (อำเภอพรหมคีรี)

พ.ศ. ๒๕๒๐ จังหวัดนครศรีธรรมราชได้จัดงานเดือนสิบ โดยมีวัตถุประสงค์คือ

๑. เพื่อรักษาไว้ซึ่งประเพณีการทำบุญวันสารทของชาวนครศรีธรรมราชให้ยั่งยืนสืบไป

๒. เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มาเที่ยวงานได้นมัสการพระบรมธาตุอันศักดิ์สิทธิ์โดยใกล้ชิด และได้ชมโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติของนครศรีธรรมราช

๓. เพื่อให้ประชาชนได้มีความสนุกสนานรื่นเริงจากการเที่ยวชมงานเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และพักผ่อนหย่อนใจในยามว่างจากงานอาชีพ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับทางราชการและประชาชนต่อประชาชนจากท้องถิ่นต่างๆ ด้วย

๔. เพื่อนำรายได้ที่เกิดจากการจัดงานนี้ไปบำรุงสาธารณประโยชน์ และช่วยในกิจการกุศลต่างๆ

การจัดงานปีนี้ มีนายพิรพัชร สัตยพันธ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานกรรมการ และได้รับความร่วมมือจากหน่วยราชการในจังหวัดนครศรีธรรมราช สถาบัน สโมสร และหน่วยงานต่างๆ เป็นอย่างดี เช่น กิจกรรมที่จัดให้มีได้แก่

๑. จัดให้มีการทำบุญตักบาตรบนถนนราชดำเนิน บริเวณสนามหน้าเมือง
๒. จัดพิธีพื้นฟูประเพณีวันสารทที่ศาลาประตูหก โดยนิมนต์พระราชาคณะและพระสงฆ์ ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนมาทำพิธีอุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว
๓. จัดการประกวดผลผลิตทางการเกษตร
๔. จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการเกษตร
๕. จัดการประกวดและแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน
๖. การออกร้านและมหรสพต่างๆ

พ.ศ. ๒๕๒๒ จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ร่วมมือ

กับหน่วยงานของทางราชการ เทศบาล สโมสร สถาบัน และหน่วยงานของเอกชนได้จัดงานเทศกาลเดือนสิบขึ้น ตั้งแต่วันที่ ๑๕-๒๔ กันยายน ๒๕๒๒ ในการจัดงานปีนี้ก็มิมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับปีก่อนๆ

การจัดงานปีนี้ นายธานี โรจนลักษณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานกรรมการ และมีรองผู้ว่าราชการจังหวัด ประธานสภาจังหวัด ผู้แทนกองทัพภาคที่ ๔ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เกษตรจังหวัด ผู้กำกับตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช อธิการวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช พาณิชยจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ขนส่งจังหวัด นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าสำนักงาน ร.พ.๗. จังหวัดนครศรีธรรมราช นายอำเภอเมือง และนายอำเภอสิชล เป็นคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน ปลัดจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน

กิจกรรมเด่นที่จัดให้มีในงานปี ๒๕๒๒

ได้แก่

๑. จัดการฟื้นฟูประเพณีบุญสารทเดือนสิบ
๒. จัดนิทรรศการเรื่อง "พลังงานกับชีวิต"
๓. จัดการแข่งขันกีฬาในระดับเขตและภาคขึ้นในบริเวณงาน

๔. จัดแสดงกิจกรรมและนิทรรศการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของท้องถิ่น โดยเน้นทางด้านเกษตรเป็นหลัก

กิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมเนื่องในเทศกาลสารทเดือนสิบ มีการประกวดหมรับ การแห่หมรับ การชิงเปรต การทำขนมเดือนสิบ การแห่ผ้าขึ้นธาตุ การประชันกลองยาว การประชันเพลงบอก การประกวดเครื่องใช้ชาวบ้านภาคใต้ การประกวดจัดพานดอกไม้ การประกวดสานสาตจูด สาธิตทำพัดใบพ้อ สาธิตทำหม่าตักน้ำ สาธิตการแกะหนังตะลุง และสาธิตการทอหูก กิจกรรมเหล่านี้ได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมเป็นอย่างมาก การ

ประกวดและแห่งมรดกในปีนี้ ถือกันว่าเป็นปีแรกของกา
ฟื้นฟูประเพณีในงานเทศกาลเดือนสิบ

พ.ศ.๒๕๒๓ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้จัดงาน
เดือนสิบ ในวันที่ ๓-๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๓ ที่สนาม
หน้าเมืองนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ในการจัดงาน
เช่นปีก่อนๆ โดยมีนายธานี ไรจนาลักษณ์ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานจัดงาน

จุดเด่นของงานเดือนสิบปี ๒๕๒๓ ก็คือ

๑. กิจกรรมเกี่ยวกับพิธีกรรม และการฟื้นฟู
ประเพณีวันสารท ได้จัดให้มีการทำบุญตักบาตรในวัน
เปิดงาน การทำบุญวันสารท การประกวดหมรับและการ
แห่หมรับไปในเขตเทศบาล และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวกับ
การฟื้นฟูประเพณี

๒. นิทรรศการชีวิตไทยปักษ์ใต้ ครั้งที่ ๓ จัดโดย
ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
จัดแสดงในศาลาประชาคม ณ สนามหน้าเมือง โดย
แสดงในหัวข้อเรื่อง **"ดนตรี มหรสพ และการละเล่น
พื้นบ้านภาคใต้"**

อนึ่งในงานเทศกาลเดือนสิบปีนี้ การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย ได้จัดการแสดงศิลปวัฒนธรรมระหว่าง
ภาค ระหว่างวันที่ ๓-๕ ตุลาคม ๒๕๒๓ บนเวทีกลาง
ภายในบริเวณงานเดือนสิบ ถือเป็นรายการพิเศษรายการ
หนึ่งที่ได้รับ ความสนใจสูงยิ่ง

พ.ศ.๒๕๒๔-๒๕๒๕ การจัดงานยังคงดำเนินไป
ตามปกติใช้เวลาจัดงาน ๑๐ วัน โดยมีผู้ว่าราชการ
จังหวัดเป็นประธานจัดงานเช่นทุกปี

พ.ศ.๒๕๒๖-๒๕๒๘ เป็นช่วงเวลา ที่ นายเอนก
สิทธิประศาสน์ มาดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด
ได้เพียรพยายามปรับปรุงรูปแบบของงานให้ดีและมีสาระ
มากขึ้นกว่าเดิม ได้มีการแบ่งพื้นที่จัดงานออกเป็น
สามส่วน คือ ส่วนที่เป็นร้านจำหน่ายสินค้าทั่วไปและ
อาหาร ส่วนที่เป็นแหล่งให้ความรู้ทั่วไป ซึ่งจัดโดยส่วน
ราชการต่างๆ ในจังหวัดและจากส่วนกลาง สุดท้ายคือ
ส่วนที่เป็นนิทรรศการ ว่าด้วยประเพณีวัฒนธรรมของ
ท้องถิ่น

พ.ศ.๒๕๓๐-๒๕๓๔ เป็นช่วงเวลา ที่จังหวัดได้
พยายามปรับปรุงรูปแบบของงานเดือนสิบมากขึ้นโดย
พยายามเน้นให้มีการแบ่งโซนสำหรับจัดแหล่งความรู้
และขนบธรรมเนียมประเพณีให้แยกอิสระจากโซน
ร้านค้า มีการเชิญหน่วยงานราชการจากส่วนกลาง
ไปร่วมออกร้าน มีการเชิญบุคคลระดับชาติไปเป็น
ประธานในพิธีเปิดงาน เช่น ฯพณฯ พลเอกเปรม
ติณสูลานนท์ ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในช่วงเวลานั้น

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจังหวัดและส่วนราชการต่างๆ
จะได้พยายามปรับปรุงรูปแบบ และสาระการจัดงาน
เดือนสิบเพียงใด แต่ก็ยังไม่อาจจะประสบความสำเร็จได้
ด้วยความคาดหมาย ประกอบกับในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๑
เป็นต้นมา การจัดงานเดือนสิบ ณ สนามหน้าเมือง
ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการจราจรในเขตเทศบาลเมือง
นครศรีธรรมราชเป็นอย่างมาก เพราะในช่วงเวลานั้น
ปริมาณรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ ที่ต้องใช้ถนน
ราชดำเนิน เป็นทางสัญจรเริ่มมากขึ้น และมีแนวโน้ม
ติดขัด หากปิดถนนดังกล่าว ยิ่งต้องปิดกั้นการจราจร
เป็นเวลาหลายวันทั้งก่อนและหลังการจัดงาน ก็ยิ่งทำให้
เกิดปัญหาจราจรอย่างน่าเป็นห่วง

ประจวบกับในเวลานั้น เป็นช่วงที่รัฐบาลมี
นโยบายที่จะให้แต่ละจังหวัดจัดสร้างอนุสรณ์สถานซึ่ง
เป็นสาธารณประโยชน์ เนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระนาง
เจ้า พระบรมราชินีนาถ จะทรงมีพระชนมายุครบ ๖๐
พรรษา ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ จังหวัด
นครศรีธรรมราช และส่วนราชการต่างๆ ตัดสินใจ
ปรับปรุงพื้นที่บริเวณสนามหน้าเมือง ซึ่งเคยใช้เป็น
สถานที่จัดงานเดือนสิบมาโดยตลอด เป็นสวนสาธารณะ
ประจำจังหวัด และมีมติให้ย้ายสถานที่จัดงานเดือนสิบ
ไปจัด ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์๔๔ (ทุ่งท่าลาด)
แทนที่เดิม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา นับแต่นั้น
การใช้สนามหน้าเมืองเป็นที่จัดงานเดือนสิบก็สิ้นสุดลง
รวมเวลาที่ใช้พื้นที่ดังกล่าวจัดงานเดือนสิบถึง ๖๔ ปี

การจัดงานเทศกาลเดือนสิบของจังหวัดนครศรี
ธรรมราช นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๖ จนถึง พ.ศ. ๒๕๓๔

นับเป็นเวลา ๗๒ ปีแล้ว แต่ในปีแม้จะมีวัตถุประสงค์
แตกต่างกันหรือเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่ก็ยังคงจัดเพื่อรักษา
ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช
เป็นหลัก ในระยะหลังๆ นี้ได้มีการฟื้นฟูขนบธรรมเนียม

ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นมากขึ้น จนอาจ
กล่าวได้ว่างานเทศกาลเดือนสิบ คือ สื่อย่างหนึ่งที่ช่วย
ในการสืบทอดมรดกทางขนบธรรมเนียมประเพณี ของ
ชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช ให้คงอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้

บรรณานุกรม

ดิเรก พรตตะเสน "ประเพณีบุญสารทเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช" วิชา ฉบับชีวิตไทย ปักษ์ใต้ ๒ (๑) : ๒๒-๒๔
มิถุนายน - กันยายน ๒๕๑๙.

นครศรีธรรมราช, จังหวัด โครงการจัดงานประเพณีเทศกาลเดือนสิบจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปี ๒๕๒๓ ศาลากลาง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒๕๒๓.

นครศรีธรรมราช, จังหวัด เดือนสิบ '๒๒ ที่ระลึกในการจัดงานเดือนสิบประจำปี ๒๕๒๓ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช กรุงเทพมหานคร
การพิมพ์ ๒๕๒๒.

นครศรีธรรมราช, จังหวัด เทศกาลเดือนสิบนครศรีธรรมราช ๒๕๒๐ ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ๒๕๒๐.

ปรีชา นุ่นสุข "สารทเดือนสิบมรดกทักษิณ" อ.ส.ท.๒๑ (๒๖) : ๖๔-๗๐ กันยายน ๒๕๒๓.

อาเทศคดี, ขุน "ความเป็นมาของงานเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช" เดือนสิบ'๒๒ ที่ระลึกในการจัดงานเทศกาลเดือนสิบ
ประจำปี ๒๕๒๒ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช กรุงเทพมหานครการพิมพ์ ๒๕๒๒.

เอี่ยม อุบลพันธุ์ "ผลบุญที่เห็นด้วยตาเนื้อ" เทศกาลเดือนสิบนครศรีธรรมราช ๒๐ ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ๒๕๒๐.